BIBLIOTECA „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 56-lea
10 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 348 Marți 19 Decembrie 1939
10 Pagini P

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei
UNIV.-SPORT 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMĂ ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGĂ, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

O NOUĂ CONDUCERE

Baroul de Ilfov a căpătat o nouă conducere prin numirea unei comisiuni interimare în locul celei demisionate odată cu schimbarea ministrului justiției.

Având ca decan un profesor universitar și cuprinzând atât membri noui cât și din aceia cari au mai funcționat, actuala conducere va putea să asigure ordinea și continuitatea.

In ce privește programul său, el a fost definit în declarațiile făcute cu prilejul instalării.

Legalitate, apărarea onoarei și demnității acestei profesiuni, ridicarea prestigiului și păstrarea independenței ei, consolidarea caracterului românesc.

Indeplinind o funcțiune de primul ordin în viața publică, în calitate de factor în opera de împărțire a dreptății, înzestrat totdeauna cu personalități din care se recrutează reprezentanți ai puterilor legiuitoare și executivă, corpul avocaților a avut, are și va avea o însemnătate direct proporțională cu calitatea, prestigiul și independența lui.

Legile de organizare succesive i-au asigurat mijloacele necesare spre a putea colabora, în condițiunile așteptate, cu magistratura la funcționarea justiției, iar valorile perindate la bară și adesea la catedrele universitare, i-au procurat satisfacția și meritul de a participa nu numai la interpretarea și aplicarea legilor, ci și la evoluția doctrinei dreptului, a cărei emanațiune au fost și sunt multe din ele.

Desigur că aceste considerațiuni vor fi ținute în seamă la elaborarea reorganizării proectate, fiind indispensabile misiunii și eficacității acestui corp profesional, pe cât de numeros pe atât de statornic și în ordine, nu numai în legalitate.

Baroului de Ilfov și ministrului care a instituit noua conducere le revine sarcina de a asigura împărțirii dreptății din capitala țării cadrul cuvenit.

Arhipelagul de instanțe din localuri diferite și chiar depărtate, ședințele ținute în încăperi prea strâmte, ingrămădirea magistraților, a funcționarilor și a justițiabililor în condițiuni cu totul nepotrivite cu necesitățile activității și sănătății lor, greutățile crescânde ale avocaților, supuși la navete zilnice și puși în imposibilitate de a studia dosarele în grefele actuale, știrbesc nu numai solemnitatea esențială funcțiunii justiției, ci și funcțiunea însăși.

Alții au făgăduit că vor înlătura această lacună, dar n'au făcut-o. Sperăm că realizarea va veni de acolo de unde n'a fost făgăduită.

EXPUNEREA CONTELUI CIANO

de I. LUGOSIANU

Luciditatea și prevederea sunt printre calitățile dominante ale politicii externe italiene. Reacțiunile acesteia sunt socotite cu atâta precizie încât evenimentele se însărcinează de cele mai multe ori să le justifice. E cel mai de preț omagiu, care se poate aduce unei politici. In lunga expunere, pe care Contele Ciano a făcut-o eri, în fața Camerei Fasciilor și Corporațiilor, asupra politicii internaționale a Italiei, eminentul bărbat de stat italian — căci prin activitatea sa el merită cu prisosință acest calificativ, care de obicei așteaptă consacrarea părului alb — a analizat în amănunte desfășurarea acțiunii diplomatice fasciste, nu numai în lumina evenimentelor dramatice de astăzi, ci în decursul ultimului deceniu. In tot acest timp realismul politicii italiene s'a aflat de multe ori în contradicție cu ideile sau prevederile dominante ale vremii. Faptele i-au dat dreptate însă în multe privințe — securitatea colectivă, dezarmarea, sancțiunile, politica de neintervenție în Spania — și demonstrația făcută în acest sens de ministrul de externe italian, în prima parte a cuvântării sale, apare convingătoare pentru observatorii atenți ai politicii europene din ultimii zece ani.

Discursul Contelui Ciano, care este una din cele mai complete expuneri de politică externă făcute în Europa de la începutul ostilităților, are dreptul la o examinare mai atentă și mai amănunțită. Atât materialul documentar bogat, pe care ni-l aduce cu sinceritate la cunoștință, cât și prezentarea lui sistematică sunt o contribuție prețioasă la studiul acțiunii diplomatice italiene de astăzi și ne vor da prilejul să revenim asupra acestei importante manifestații politice.

Pentru moment reținem din expunerea ministrului italian cele câteva constatări sau concluziuni de căpetenie asupra politicii externe a Italiei, pe care Contele Ciano o expune în a doua parte a cuvântării sale, care desvoltă ideile conținute în rezumat în comunicatul din 7 Decembrie al Marelui Consiliu Fascist, dar care aduce bogate și prețioase lămuriri și informații suplimentare — multe necunoscute până astăzi — la dosarul situației europene din ultimele luni, în care Italia a jucat și joacă un rol atât de mare.

Atitudinea Italiei față de comunism, raporturile cu Germania, interesele și legăturile Italiei în Balcani, în fine, precizarea poziției de nebeligeranță a Italiei în conflictul actual ocupă locul de căpetenie în această parte a expunerii Contelui Ciano.

Pactul antikomintern, la care Italia a aderat în Noembrie 1937, avea scopul politic hotărît de a întări sistemul anti-comunist și de a alcătui o colaborare mai vastă între Puterile, care se asociaseră la acest sistem. El ar fi fost inutil, constată Contele Ciano, dacă s'ar fi mărginit să fie un simplu acord de poliție, în loc de a fi un angajament politic solemn între State. Aderiunea Italiei la acest pact „reprezenta continuitatea completă a politicii lui Mussolini, care cei d'intâiu din lume semnalase primejdia bolșevismului și o combătuse în Italia cu aceiași tenacitate ca și în Spania".

Această definire precisă și sinceră a poziției italiene față de comunism, completată cu explicațiunile date de Contele Ciano despre încheierea pactului dela Moscova, lasă să se înțeleagă fără echivoc permanența politicii italiene în această privință.

Paralelismul politicii fasciste și al celei național-socialiste este pus în relief de asemenea fără reticențe de Contele Ciano în cauzele lui trecute, ca și în aspectele lui actuale, dela intervenția comună în Spania și dela acordul dela München până la isbucnirea războiului actual. Pactul de alianță hotărât la Milano, la 6 și 7 Mai, și semnat la Berlin, la 22 Mai, a fost expresia acestei comunități de vederi și de interese, care, în concepția italiană, era menită în acelaș timp să respingă cu armele orice atac inamic, dar totdeodată să asigure menținerea și întărirea păcii pentru o îndelungată perioadă de timp necesară celor două țări pentru desăvârșirea operei lor de reconstrucție internă și terminarea pregătirii lor militare, perioadă fixată de Italia la trei ani. De aceia, la întâlnirea dela Salzburg, care a avut loc din inițiativa ei, Italia a făcut cunoscute guvernului Reichului motivele pentru care ea dorea o rezolvare pacifică sau cel puțin o localizare a conflictului germano-polon și pentru care de altfel guvernul fascist a susținut că Danzigul trebue să fie cedat Germaniei. Plină de precizări inedite, această parte a expunerii este unul din capitolele cele mai interesante ale cuvântării ministrului italian. Concluzia ei este de altfel asemănătoare cu aceia a marelui consiliu fascist: „raporturile dintre Italia și Germania sunt cele stabilite prin pactul de alianță și prin schimburile de vederi, care l-au completat".

In ceiace privește Balcanii

(Continuare în pag. 2-a)

CUVANTAREA M. S. REGELUI

LA INAUGURAREA INSTITUTULUI DE ISTORIE UNIVERSALĂ

La inaugurarea de Sâmbătă a Institutului de istorie națională, M. S. Regele Carol II a rostit următoarea cuvântare:

Domnule profesor,
Doamnelor și domnilor,

Inaugurarea unui nou Institut de știință este pentru Noi totdeauna o deosebită plăcere. Dar inaugurarea unui Institut închinat studiului Istoriei în aceste zile de mare învălmășeală are un alt sens.

Istoria, cum a spus și d. profesor Iorga, istoria a fost concepută ca o înșirare de evenimente mai mult sau mai puțin interesante, de personagii mai mult sau mai puțin mari, dar care de fapt asupra desvoltării umanității și a culturii generale n'au avut o înrâurire deosebită.

Istoria nu este o înșirare de fapte, ci este o înlănțuire de fapte, și aici își are acest Institut o importanță foarte deosebită.

Un popor care de atâtea veacuri trăește pe un pământ, al său, — cum este poporul nostru, — nu trăește printr'o pură fatalitate, ci trăește aici tocmai în virtutea unor înlănțuiri de fapte și de desvoltări pe care sin-

M. S. Regele rostindu-și cuvântarea

gură Istoria poate să le arate. Iată de ce în aceste vremuri de mare învălmășeală, studiul Istoriei își are menirea lui deosebită.

Dar chiar dacă acest Institut n'ar fi un Institut de Istorie, tot M'ar fi atras, fiindcă îmi arată că desvoltarea învățământului nostru superior intră într'o nouă mentalitate, adică în mentalitatea că a învăța numai ceeace spune profesorul de pe catedră nu este suficient. Invățământul superior este un studiu îndelungat și este o adâncire a celor ce vi se spune.

Deci în această direcție, deschiderea în România a unui nou Institut, adică a unui laborator al științei, Mă bucură nesfârșit de mult.

Aducând mulțumiri inițiativei pe care a luat-o d. profesor Iorga, pot să spun că sunt extrem de fericit de a fi putut veni astăzi la această serbare, și fac toate urările ca acest Institut de Istorie Universală să corespundă frumosului și binelui gând al inițiatorului său.

(Darea de seamă a inaugurării, cu discursurile d-lor prof. N. Iorga și ministru Petre Andrei, în corpul ziarului).

ERUPȚIA VULCANULUI VEZUVIU

Napoli, 16 (Rador). — Vezuviul a făcut erupție, Sâmbătă. Două râuri de lavă late fiecare de 50 metri coboară pe povârnișul vulcanului.

Institutul de istorie universală

FILME

In Cismigiu.

Pe bancă, o doamnă cu părul alb și cochetă admiră piruetele porumbeilor.

Un tânăr se oprește, se așează și deschide o carte.

— Unde te trezești? îl apostrofează vecina.

— In Cismigiu.

— Fii cuviincios.

— Cu ce sunt vinovat?

— Cum îți permiți în fața unei persoane în vârstă și respectabilă să stai picior peste picior și cu pingeaua spre ea?

— Mă rog.

Vecinul schimbă picioarele în poziția contrarie.

Tocmai atunci însă capătul opus al băncii este ocupat de altă doamnă cu părul alb și cochetă.

— Eu n'am venit aici ca să văd asemenea priveliști! Mută-ți piciorul în partea cealaltă!

— Nu-mi dă voe doamna.

— Nu vreau să știu.

— Nu pot să stau altfel, fiindcă sufăr de reumatism, și când este umed pe jos îmi cruț picioarele pe rând.

— Mai bine de cât să incomodezi lumea, ai face băi de sare.

— Mai bune sunt cele de mușchi, își dă cu părerea doamna no. 1.

— Nu înțeleg de ce te-amestecI în vorbă când nu mă cunoști, ripostează doamna no. 2.

— Nici nu țiu să te cunosc.

— Fiindcă n'ai cei șapte ani de-acasă!

— Ba d-ta n'ai iuzaj diu mond!

Dialogul continuă tot mai aprins, procurând trecătorilor un matineu gratuit.

Don José

Berlinul și discursul contelui Ciano

Prin telefon, dela corespondentul nostru particular

Berlin, 16. — Discursul pe care l-a ținut azi contele Ciano era așteptat, de câteva zile, de întreaga presă germană, ca un eveniment de o deosebită însemnătate politică. Cu toate acestea, așteptările în ce privește ecoul pe care urma să-l producă acest discurs nu s'au realizat. Numai câteva ziare publică scurte rezumate ale discursului.

In ce privește cercurile politice, acestea relevă unele pasagii din discurs, în special acela în care contele Ciano a făcut o expunere a evenimentelor care au pregătit actuala situație din Europa. Rezerva presei germane a produs oarecare impresie în cercurile neutre din Berlin.

Afară de pasagiul mai sus relevat, se atribue însemnătate aci și faptului că ministrul de externe italian s'a ridicat împotriva tratatului de la Versailles.

In schimb, alte pasagii din discurs, cum ar fi acela privitor la pactul antikomintern, sunt considerate ca neinteresând politica externă germană.

La fel sunt considerate pasagiile referitoare la relațiile dintre Italia și Turcia, inclusiv pactul de amiciție italo-turc din 1932.

GOSPODĂRIE FISCALĂ

de I. VION

D. Mitiță Constantinescu, ministrul finanțelor, în cuvântarea rostită la adunarea generală a U. G. I. R.-ului, a promis rezolvarea unei probleme de gospodărie fiscală de cea mai mare actualitate: unificarea taxelor și cotelor de impunere.

Cu prilejul tuturor reuniunilor factorilor de producție din viața economică a țării, și cu prilejul dezbaterilor pricinuite de problema atât de complexă a speculei — cauzele ei și posibilitățile de combatere — s'a invocat mereu varietatea multiplelor taxe, timbre și impozite.

Am mai relevat și în alte rânduri, acest defect al gospodăriei fiscale și am insistat asupra faptului că nu e vorba atât de cuantumul, de cantitatea, sumelor pe care contribuabilii sunt datori să li dea fiscului, ci de pluralitatea felurilor acestor biruri, care crează o nedumerire chiar în mintea celor în curent cu toate modificările legilor.

O unificare, o sistematizare metodică, au devenit absolut necesare, cu atât mai mult cu cât prin centralizarea lucrărilor putem stabili cari categorii de birnici sunt mai greu impuse și cari sunt cei cari ar suporta vreun spor adițional.

Fiecare autoritate de stat, rezidențială, județeană, ori comunală, are posibilitatea de a instaura dări proprii în afară de cele fiscale, astfel că se creiază un labirint prin care cei cari vor cu adevărat să fie la curent cu plata tuturor impozitelor, timbrelor și taxelor, trebue să recurgă la specialiști spre a nu cădea în contravenție!

Situația aceasta neclară determină pe comercianți și industriași să nu mai știe cât procent să treacă în plus la prețul de vânzare al mărfurilor, justificând un spor mai mare, prin această necunoaștere a cuantumului imposabil.

Unificarea, centralizarea și sistematizarea tuturor taxelor, timbrelor și birurilor pornite din ministerul de finanțe — potrivit promisiunei d-lui ministru Mitiță Constantinescu — vor constitui o operă de mare importanță, folositoare în primul rând visteriei statului, în al doilea rând marelui public și în al treilea rând vieții economice particulare.

Simplificându-se această gospodărie fiscală, s'ar face mari economii de material și de personal, capitol deosebit de important, în aceste vremuri când atenția și sacrificiile tuturora trebuesc îndreptate spre cea mai de seamă și mai actuală dintre preocupări: desăvârșirea pregătirii noastre militare în vederea oricărei eventualități.

Traducând în fapt această unificare, d. ministru al finanțelor, Mitiță Constantinescu, poate fi încredințat că va adăoga încă o înfăptuire pozitivă în șirul numeroaselor realizări temeinice, ce sunt legate de numele și activitatea d-sale.

EPILOGUL BĂTĂLIEI NAVALE DE LÂNGĂ MONTEVIDEO

Situația crucișetorului german „Graf von Spee"

de R. SEIȘANU

Refugiul crucișetorului german „Graf von Spee" în portul Montevideo, după bătălia navală din ziua de 13 Decembrie a. c., împotriva crucișetoarelor britanice Exeter, Ajax și Achilleus, a pus guvernul republicei Uruguay în situația a decide asupra staționării acestui vas într'un timp determinat, în condițiile impuse de regulile internaționale în asemenea cazuri, ca și de politica sa neutrală în războiul actual. Faptul, că bătălia navală de lângă Montevideo s'a dat în interiorul cordonului neutral maritim american, a provocat discuții în presa de peste ocean și demersuri diplomatice în ce privește respectarea de către beligeranți a zonei interzise pentru operațiuni navale.

D. Hull, ministrul de externe al Statelor-Unite, a declarat, într'un interview, că bătălia navală de lângă Montevideo, dată în interiorul acelui cordon, va provoca o luare de contact între toate statele semnatare ale acordului dela Panama.

Reamintim că pentru întâia oară statele americane au stabilit, dincolo de zona apelor lor teritoriale, o altă zonă zisă neutrală care se întinde mult în largul oceanelor Atlantic și Pacific, pe baza dispozițiunilor cuprinse în acordul recent dela Panama.

Acest acord a fost semnat și de republica Uruguay.

După regulile stabilite până acum în materie de zone maritime, nu s'a recunoscut de cât zona apelor teritoriale asupra căreia statele respective au dreptul de suveranitate și câteva limite apropiate de limita zonei apelor teritoriale pentru vamă și siguranță.

Cum celelalte state — între care și cele beligerante — n'au recunoscut drept zonă neutrală cordonul maritim american, bătălia dela Montevideo a putut să fie angajată în acea zonă, fiind considerată mare liberă, în afara apelor teritoriale.

Operațiunile navale, din cauza caracterului lor deosebit de acela al operațiilor de uscat, pot să se desfășoare în orice regiune din largul oceanelor și mărilor, deci pe un spațiu nelimitat.

Nava de război, mobilis in mobile, n'are limite în acțiunea sa. Ea atacă, fie izolat, fie în asociație cu altele, sub forma de escadră sau detașament, navele inamice, oriunde le întâlnesc și stabilesc contactul,— în orice parte a largului oceanelor și mărilor, căci nimeni nu exercită suveranitatea asupra imensului spațiu maritim, în afară de apele teritoriale.

Intr'un memorandum al amiralității britanice, publicat în 1911, se spune:

„Oricare ar fi locul unde va fi dată marea bătălie navală, ea va avea răsunet în lumea întreagă și influența sa va fi simțită în toate oceanele".

Din acest memorandum se desprinde doctrina engleză în materie de operațiuni navale: nu se pot asigura comunicațiile pe mări și oceane, în caz de război, împotriva inamicului ce încearcă să turbure aceste comunicații, de cât prin concentrarea forțelor navale în vederea unei bătălii, oriunde prezența forțelor inamice este semnalată. Principiul concentrării și al transportului forțelor navale pentru darea bătăliei, cu scopul distrugerii unor forțe inamice, implică libertatea de acțiune în domeniul largului mărei.

Iată pentru ce comandanții vaselor de război, german și engleze, au dat lupta imediat ce au luat contact, în largul oceanului Alantic de sud, fără să țină seama că spațiul în care au angajat duelul de artilerie se găsește în interiorul cordonului neutral american. Numai în cazul când toate puterile maritime ar fi recunoscut cordonul cu caracter neutral, s'ar fi putut constata o violare a acestei

(Continuare în pag. 2-a)

POVESTEA UNUI VAPOR

Vaporul „Bremen" intră într'un port german, după o perioadă de două luni de navigație... clandestină. In colț, comandorul Ahrens, comandantul vasului

Țara are astăzi nevoe de o armată cât mai bine inzestrată

ȚARA NE CERE SĂ INFĂPTUIM ACEASTA,

SUBSCRIIND

BONURI PENTRU INZESTRAREA ARMATEI

M. S. Regele urmărind explicațiile d-lui consilier regal Urdarianu, ministrul Palatului și d. consilier regal Gh. N. Iorga. La stânga, d. Ernest Tătărescu, președintele consiliului de miniștri